

ĐẠI ĐẠO TAM KỶ PHỔ ĐỘ
Tòa Thánh Tây Ninh

BẢN TIN THẾ ĐẠO

Thông tin - Phổ truyền giáo lý Đạo Cao Đài

Bản Tin Thế Đạo

Số 91 ngày 16-10-2017

TIN THÁNH THẤT PARIS-PHÁP

Vào tháng 6 năm 2016 Thánh Thất Cao Đài Paris nằm trong vùng lũ lụt hoành hành, do mưa nhiều ngày, mực nước sông Seine dâng cao, đường xá ngập nặng cho nên Thánh Thất bị nằm trong vũng nước sâu 3m trong rất nhiều ngày và do đó Thánh Thất bị thiệt hại nặng nề về tài sản, vật chất.

Ngay sau khi nước rút dần, CTS Phé và chức việc BTS cùng đồng đạo đã nhanh chóng tiến hành việc kiểm kê thiệt hại, khai báo với bảo hiểm, tập trung dọn dẹp cho sạch sẽ Thánh Thất và tính toán việc sửa chữa Thánh Thất cùng việc mua mới bàn thờ, và các vật dụng dùng trong việc trang hoàng, cúng kiếng trong Thánh Thất và Điện Thờ Phật Mẫu.

Với thiện tâm thiện chí của Chức Sắc, chức việc và đồng đạo cùng thân hữu trong việc góp công sức và tài chánh sửa chữa Thánh Thất và Điện Thờ Phật Mẫu và với sự yểm trợ vật chất từ đồng đạo các nơi cộng với tiền bảo hiểm bồi thường, Điện Thờ Phật Mẫu và Thánh Thất đã được sửa chữa hoàn thành sau hơn một năm trời thi công.

Vào **ngày 1-10-2017** vừa qua Lễ An vị Long vị Phật Mẫu tại Điện Thờ Phật Mẫu đã được tổ chức một các long trọng và trang nghiêm và vào **ngày 17-12-2017** tới đây, Lễ An vị Thánh Tượng Thiên Nhân cũng sẽ được tổ chức tại Thánh Thất Paris - Pháp quốc. Từ đây đồng đạo ở Âu Châu sẽ có nơi thờ phượng Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu tại địa chỉ số 33 Rue Blandin, 94190 thành phố Villeneuve Saint Georges, Paris.

Tưởng cũng xin nhắc lại, tại Âu Châu hiện giờ chỉ có Thánh Thất và Điện Thờ Phật Mẫu này là cơ sở Đạo (nơi thờ phượng) duy nhất của Cao Đài Tòa Thánh Tây Ninh.

Trước niềm vui trọng đại này Bản Tin Thế Đạo xin chung vui cùng quý Chức Sắc, Chức Việc và đồng đạo ở Âu châu và xin trân trọng phổ biến sau đây **THƯ MỜI** tham dự Lễ An Vị Thánh Tượng Thiên Nhân vào ngày 17 tháng 12 năm 2017.

Trân trọng,

Bản Tin Thế Đạo

Tộc Đạo Paris - Pháp Quốc
33 Rue Blandin
94190 Villeneuve St Georges
France

ĐẠI ĐẠO TAM KỲ PHỔ ĐỘ
(Cửu Thập Nhị Niên)
TÒA THÁNH TÂY NINH
Cao Đài Hải Ngoại
*****

THƯ MỜI

Kính gửi: - Quý Chức Sắc, Chức việc Bàn Trị Sự các Cơ Sở Đạo
- Quý Đồng đạo và Thân hữu.

Đồng kính gửi: - Quý Chức Sắc Cao Đài Hải Ngoại

Trân trọng kính mời Quý Hiền Huynh, Hiền Tỷ và Đệ Muội vui lòng dành chút thì giờ quý báu đến tham dự:

LỄ AN VỊ THÁNH TƯỢNG THIÊN NHÂN
@ THÁNH THẤT Paris-Pháp
Số 33 Rue Blandin, 94190 Villeneuve Saint Georges, France
vào ngày
Chủ Nhật 17-12-2017 (nhằm ngày 30-10-Đinh Dậu)

Sự hiện diện của Quý Huynh Tỷ Đệ Muội là để hiệp tâm cầu nguyện Đức Chí Tôn cùng các Đấng, ban bố hồng ân cho Nhơn Sanh trên toàn Thế Giới được an hưởng thanh bình, ấm no hạnh phúc và cũng là niềm khích lệ vô cùng lớn lao cho Tộc Đạo Paris - Pháp Quốc của chúng tôi.

Trân trọng kính mời,
Paris ngày 11 tháng 10 năm 2017
TM. Tộc Đạo Paris

CHƯƠNG TRÌNH

*- Ngày Chủ Nhật 17-12-2017 (30-10-Đinh Dậu)

- *- 08:00 – Đồng Đạo tề tựu tại Thánh Thất
- *- 11:00 - Tiếp đón chư Chức Sắc, Quan Khách và Đồng Đạo
- *- 12:00 - Đại lễ An vị Thánh Tượng Thiên Nhân
- *- 13:15 - Dùng cơm thân mật
- *- 14:00 - Đại Diện Tộc Đạo Tường trình v/v tu sửa Thánh Thất
- *- 14:30 - Phát biểu của vị Đại Diện Cao Đài Hải Ngoại
- *- 15:00 – Phái đoàn Cao Đài Hải Ngoại tiếp xúc, vãn an chức sắc, chức việc và Đồng Đạo Tộc Đạo Paris - Pháp Quốc.

Ban Tổ Chức:

Mọi việc liên quan đến việc tổ chức Lễ An vị, phi trường đến Paris, phòng ngủ, khách sạn . . v v . . xin vui lòng liên lạc:

*- CTS Nguyễn Văn Phé, Điện thoại: +33 (0) 140594626
hoặc số +33 (0) 695842855

hoặc:

*- HT Đào Duy Linh, Điện thoại: +49 176 100 32 070 (Germany)
hoặc Email: duy-linh.dao@caodai.international

**ĐỌC VÀ CỔ ĐỘNG
BẢN TIN THẾ ĐẠO**

banthedao@comcast.net

ĂN CHAY (Thuần Đức)

Ăn chay! Nghe hai tiếng «**Ăn chay**», chắc sao cũng có người trề môi, nhăn mặt mà rằng: “*Đến thế kỷ hai mươi này mà bạo gan xướng ra cái thuyết «Ăn chay», thì còn chi đại bằng? Đã đến thời đợi văn minh lại còn muốn kéo ngược người lại thời kỳ ăn cây, ở lỗ, thì có bỏ ích vào đâu?*”

Đó là dư luận thường tình đối với lý thuyết nào, bất câu sang hay hèn, mà trái hẳn với thế gian tục sự.

Bất luận thời đại nào, hễ việc chi hợp với vệ sanh, thuận theo luân lý cùng lẽ tự nhiên, thì nên đem ra bàn giải. Cổ nhân ăn cây, ở lỗ mà vẫn được mạnh khỏe, sống lâu, ta nên nghiên cứu coi điều hạnh phúc ấy bởi đâu mà ra? Có phải phần nhiều là nhờ nơi ăn uống chăng? Mà ăn những vật chi? Ăn cây trái, rau củ, tức là ăn chay vậy. Và lại ăn chay, ăn mặn là do theo thói quen vậy thôi. Ai thuở nay quen ăn mặn, thì khó mà ăn chay; song hễ quyết chí tập lần, cũng có ngày được vậy. Ban đầu thử tập hai ngày, rồi lên lần sáu ngày, mười ngày, vân vân. Tập mãi như vậy thì ăn được trường trai. Trường trai rồi nghe trong mình nhẹ nhàng khoan khoái lắm, thấy mặn không biết thèm. Đó là sự thật, ai có làm rồi đều biết.

Ở nước Nam ta, nhiều người tuy chẳng tu hành chi, song lòng hay tín ngưỡng Phật Trời, nên hai ngày sóc vọng thường giữ ăn chay.

Còn nói chi đến người mộ đạo tu hành, thì tưởng lại ai ai cũng giữ ăn chay một tháng ít nữa là sáu ngày.

Trong quyển sách nhỏ này, tôi giải sơ về điều cần ích của việc ăn chay đối với thân thể, đối với luân lý và đối với tôn giáo.

Chẳng những là đợi tu mới cần ăn chay, tưởng lại ai mà xét suy tột lý rồi, dầu không tu cũng nên tìm chay lánh mặn.

Từ khi Đạo Trời rộng mở lần ba, tức là «**Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ**», nhiều người trong đạo lưu tâm về lối ăn chay, nên phát minh ra nhiều món chay rất ngon miệng, ăn không biết chán, thế thì có kém chi đồ mặn?

Ước ao sao trong Đạo có người xướng lên, dọn một quyển sách «*Nấu ăn chay*» cho ai chưa thạo coi theo mà dùng, tưởng cũng là một điều công đức chẳng nhỏ vậy.

I. ĂN CHAY

Nhiều người cứ tưởng rằng muốn có đủ sức mạnh để làm việc lao động, phải cần ăn thịt cá cho bổ dưỡng. Tưởng vậy rất sai vì nhiều nhà tu bên miền Đại Sa Mạc (Région saharienne) chẳng bao giờ dùng đến thịt cá mà cũng làm nổi lắm việc nặng nề, như đào mương đốn cây vân vân; không những mạnh khỏe như mọi người mà lại còn sống lâu hơn nữa. Người Nhựt cũng cho thịt

là một vật thực ít nên thường dùng. Các bậc trí danh bên Pháp quốc kể sau này đều dùng toàn vật thực thảo mộc ¹ : Voltaire, Diderot, Jean Jacques Rousseau, Pascal. Bên Bi quốc, Pháp quốc, và Anh quốc, hiện thời đều có lập “*Hội Thảo mộc thực*”, được nhiều nhà bác học trí danh dự vào. Ông Flourens, ông Daubenton, ông Cuvier, ông Buffon đồng nhận rằng cơ thể loài người không hợp với nhục thực. Các ngài cho rằng con người lẽ phải dùng vật thực toàn là cỏ, rau cây trái mới thuận theo lẽ tự nhiên. Tôi xin phiên dịch ra đây bài luận về lý thuyết của quan lương y G. Durville:

NGƯỜI TA KHÔNG PHẢI SANH RA ĐỂ MÀ ĂN THỊT

«Người ta ngày nay hợp dùng nhục thực là nhờ buổi trước phải lắm công trình dài dặc mới lập thành thói quen ấy; thế mà đã phải chịu lắm nỗi gay go đau đớn mới được vậy.

Thuở ban sơ, người ta không phải là loài ăn thịt; cơ thể và tạng phủ con người đều chứng rõ lẽ ấy và làm cho ta nhận biết rằng vật thực mà phù hợp với tỳ vị ta chính là cỏ rau cây trái vậy.

A. Răng của con người không phải răng để mà ăn thịt:

Đảng thuộc phái thực nhục nói rằng con người cần phải ăn thịt vì người ta có thứ “*răng chó*”, mà loài chó lại là loài *ăn thịt*.

Nói như vậy rất sai; là vì răng của loài chó cùng là các loài thực nhục thì dài; tức là để mà xé thịt; còn răng của chúng ta mà thường gọi là “*răng chó*” đó (canines) lại cụt, giống như răng khi, mà loài khi thì *ăn trái cây*.

B. Bao tử và ruột của loài người không phải dùng để ăn thịt:

Răng cắm các loài thực nhục đều nhọn nên nhai thịt không được nát, song lại nhờ bao tử dày mạnh vận động giúp vào cho nhục thực dễ bề tiêu tán. Bao tử của ta lại mỏng yếu, bởi không cần phải nặng công làm cho vật thực tiêu tán, là vì răng cắm của ta dày dẹp đủ sức nhai cho vật thực nát nhỏ rồi mới nuốt, mà răng cắm của ta lại giống như răng cắm của các loài vật *ăn cây trái*.

Ruột của loài thực nhục thì cụt, còn thịt thì mau tiêu. Ruột của ta lại dài hơn có mấy thước; ấy đủ chứng tỏ rằng ruột ta rất cần ích cho thực vật nào lâu tiêu ² ; mà nhà sanh lý học đều biết rằng thảo mộc thì lâu tiêu hơn thịt.

C. Phần nhục thực nào thừa ra không cần ích cho châu thân, thì cơ thể của loài ăn thịt lại có thể đổi thành chất diêm cường (ammoniaque) mà theo đường tiểu tiện. Cơ thể con người lại không được vậy. Thế thì Tạo Vật sanh người ra là không chủ ý định cho loài người ăn những vật thực nào mà chứa nhiều chất thịt».

1- Thảo mộc đây xin hiểu là chỉ chung hết cả loại tự nơi đất mọc lên như: Cây, trái, khoai, củ, rau, đậu, vãn vãn...

2- Xin chớ lầm tưởng rằng vật thực tiêu hóa nơi bao tử là cùng. Nó còn phải xuống đến ruột mới trọn phần tiêu tán.

II. ĂN CHAY ĐỐI VỚI THÂN THỂ

Thường thường chúng ta hay có nhiều bệnh hoạn là tại nơi không biết giữ vệ sinh về *âm thực*; cứ gọi ăn hải vị sơn trân là bổ, cho rằng uống sâm banh cở nhác là sang; nay tiểu yển, mai đại diên; thậm chí hễ có mời nhau thì chỉ mời *ăn uống*, vì vậy mà hay sanh bệnh hoạn, làm cho chỗ gọi là *phòng ăn* phải hóa ra *phòng bệnh*. Muốn ít hay bệnh hoạn ta cần phải ăn uống cho có độ lượng, và dùng rỗng những vật thực nào có đủ chất bổ dưỡng và dễ bề tiêu hóa. Khoa hóa học cho rằng chất bổ dưỡng nhơn thân là chỉ ở nơi thảo mộc, mà thảo mộc có chất bổ ấy là nhờ hấp thụ khí dương của mặt trời. Phần nhiều thú cầm ăn thảo mộc³ mà bổ dưỡng châu thân; ấy là cách bổ dưỡng trực tiếp (direct). Ta lại ăn thịt thú vật đó tức là tiếp lấy chất bổ thảo mộc mà đã chứa sẵn vào thịt thú vật đó vậy. Ấy là cách bổ dưỡng gián tiếp (indirect). Ấy vậy trong hai cách bổ dưỡng, một là trực tiếp, nghĩa là dùng ngay thảo mộc làm vật thực, hai là gián tiếp, nghĩa là dùng nhục thực mà lấy chất bổ thảo mộc, thì cách nào phải hơn?

Nhiều người gọi mình ăn mặn mà kỳ trung mỗi ngày lại ăn chay nhiều hơn đồ mặn. Chẳng cần chi kể đến trái cây ăn thường ngày, ta thử xem trong mỗi buổi ăn, tuy gọi là đồ mặn, chớ thật là hết hai phần chay. Một tô canh chỉ phải hết hai ba phần đồ hàng bông mới có một phần thịt cá. Một đĩa đồ xào chỉ phải hết hai phần rau đậu mới có một phần tôm thịt. Vật mình ăn nhiều hơn hết là cơm, mà cơm tức thị là đồ chay. Té ra mỗi ngày mình ăn chay nhiều hơn ăn mặn mà mình không để ý vậy.

Kẻ lại nói rằng: “*Trời sanh ra hễ vật thì dưỡng nhơn; nếu không ăn heo, bò, gà, vịt, cá tôm vân vân, thì thú vật ấy để mà làm chi?*»

Xin đáp: Tạo Hóa vẫn là Đấng Chí Công sanh ra muôn loại là để cho chúng nó sanh sanh, hóa hóa, nòi giống nào theo nòi giống nấy, theo lẽ tự nhiên. Trên trời thì có loại phi cầm, dưới đất thì có loài tẩu thú; dưới sông thì có loài thủy tộc cùng đua với nhơn loại mà làm sanh linh trong thế giới. Nếu hỏi Trời sanh ra thú vật làm chi? Sao lại không hỏi luôn như vậy: “*Trời sanh nhơn loại ra để làm gì?*” Có phải sanh để mà tiêu diệt cùng cướp quyền tự do của loài cầm thú khác chăng?

Con người may linh hơn vạn vật, rồi lợi dụng trí khôn của mình để ăn thịt loài này, áp chế loài kia. Ấy có phải là trái hẳn với lẽ công bình và đức háo sanh của Tạo Hóa hay chăng?

NHỤC THỰC CHẴNG NHỮNG LÀ KHÔNG BỔ DƯỠNG BẰNG THẢO MỘC, MÀ CÓ KHI CÒN LÀM HẠI CHO THÂN THỂ LÀ KHÁC.

Cớ thứ nhưt đã giải rồi, xin chỉ qua cớ sau. Nhục thực thuộc về chất nặng nề, tuy ăn mau tiêu mà tiêu không trọn, làm cho phải thương tý, phạt vị; phần nào không tiêu tán lại phải thúì hôi mà gây bệnh cho tạng phủ. Ai cũng biết rằng thịt ăn nhét vào kẻ răng trong giây phút thì thúì hôi lắ. Vì vậy nên loài vật nào ăn thịt thì lưỡi răng dơ dáy, hơi thở thúì hôi khó chịu. Và lại, cái hại của nhục thực là không phải ở nơi cấp kỳ, cho nên ít ai quan tâm đến. Tì vị ai còn mạnh mẽ thì không đến nỗi gì; đến khi suy kém rồi, tức phải vì đó mà sanh bệnh hoạn.

3- Loại nào ăn thịt thì bổ dưỡng theo cách gián tiếp, thì thịt nó còn phải thua thịt của loài vật ăn thảo mộc. Thế thì ăn thịt nó có ra chi?

Ăn thịt có cái hại này nữa là nhiều khi ta ăn nhầm thịt thú vật bệnh hoạn mà ta không biết được, chớ như đồ chay, thì ta không khi nào chịu ăn vật chi thú hôi, khô héo bao giờ.

III. ĂN CHAY ĐỐI VỚI CƠ BỆNH

Nhiều người mang bệnh hiểm nghèo, y khoa đã hết phương điều trị, lại nhờ ăn chay mà thuyên giảm. Ai đau mấy bệnh sau này, nếu ăn chay thì đỡ lắm, dầu không dứt tuyệt cũng giảm đáng nhiều: bệnh đường (diabète), bệnh bón, ho lao, ung độc, nhức gân cốt.

Tôi không phải chuyên về y khoa mà giải kỹ vấn đề này, song cứ theo lời của nhiều người bệnh mà đã thí nghiệm đồ chay rồi, tưởng cũng là một điều rất hữu lý vậy.

Quan lương y Hồng Mao Haig và các quan lương y Pháp quốc như Hureau de Villeneuve, Bonnejoy, Dujardin Beaumtez, Plateau đều công nhận rằng các ngài chỉ nhờ vật thực thảo mộc mà lành bệnh. Thường thấy các nơi dưỡng đường quan lương y lại cấm không cho bệnh nhơn ăn thịt. Lương dược phần nhiều lại thuộc chất thảo mộc, thế thì thảo mộc (đồ chay) có phải là bổ dưỡng cho bệnh nhơn chăng?

Vậy ai rủi có vương lây bệnh chi mà uống thuốc không lành, xin thí nghiệm đến đồ chay thì sẽ thấy công hiệu.

IV. ĂN CHAY ĐỐI VỚI KHOA HỌC

Thú cầm đỏi biết kiếm ăn, khát biết kiếm uống, ấy là vật dục tự nhiên (instinct) của chúng nó. Con người linh hơn cầm thú, không những vì đỏi mà ăn, vì khát mà uống, lại còn vì ngon miệng mà ăn, thì biết chọn vật thực ngon béo, ngọt bùi. Vì vậy mới gọi món này là cao lương, vật kia là mỹ vị, nay cỗ bàn, mai yến tiệc.

Song nếu vì cao lương, mỹ vị mà không biết biệt phân vật nào bổ dưỡng, vật nào độc hại, thì nguy hiểm cho cơ thể chẳng biết chừng nào. Vậy mới đặt ra có vệ sinh ẩm thực phù hợp theo sanh lý học (physiologie) và hóa học (chimie) để bảo tồn sự sanh hoạt của nhơn thân.

Cơ thể con người tỉ như một cái máy hoạt động không ngừng. Sự động tác ấy làm cho cơ thể phải hao mòn thì một phần sanh vật trong châu thân tất phải tiêu tụy. Phải nhờ vật chi để bổ vào sanh vật tiêu tụy ấy? *Phải nhờ vật thực.*

Chẳng những vậy thôi, mà cơ thể con người cũng tỉ như một cái món động cơ (moteur) để làm ra sức lực nữa (énergie). Muốn cho động cơ ấy chạy, cần phải có than củi (*) chụm vào. *Vật thực tức là than củi để chụm vào cho cơ thể vậy.* Tóm lại, vật thực có hai phần lợi cho cơ thể:

Một phần để thế vào cho sanh vật nào trong cơ thể mà phải hao mòn, tiêu tụy.

Một phần để giúp vào cho có sức lực.

Khoa hóa học đã chứng minh rằng thực vật giúp phần sức lực là những vật nào chứa đựng nhiều thủy thán chất (hydrate de carbone), mà vật thực có thủy thán chất toàn là thực vật thuộc về thảo mộc.⁴

4- Trong vật thực thuộc về thú chất (matière animale) thì chỉ có trứng gà, trứng vịt là có thủy thán chất mà thôi. (*) Sách được viết vào năm 1928, thời bấy giờ động cơ còn chạy bằng than đá.

Đó là một bằng chứng chắc rằng nhà lao động cần phải ăn vật thực thuộc thảo mộc (đồ chay) mới có đủ sức lực để làm lưng nặng nề.

Một nhà kỹ nghệ Huê Kỳ muốn nghiên cứu coi trong phe ăn chay và phe ăn mặn, phe nào làm lưng giỏi hơn, bèn chia cả dân thợ mình ra làm ba đảng: một đảng cho ăn ròng đồ chay, một đảng cho dùng cá thịt, một đảng lại ăn nửa chay, nửa mặn.

Không bao lâu thì thấy rõ là đảng ăn chay làm lưng trôi hơn hai đảng kia. Đoạn ông mới đổi cho đảng ăn cá thịt trở lại ăn chay, thì đảng ấy làm lưng lún hơn hồi ăn mặn; khảo cứu đến đảng ăn nửa chay nửa mặn thì kết quả cũng đồng một thể.

Năm 1898, gần thành Berlin (kinh đô Đức quốc) quan Binh Bộ Thượng Thơ xứ ấy có tổ chức ra một cuộc chạy đua, có 23 người dự vào, mà trong số ấy có tám người ăn chay, mà tám người này lại toàn thắng trong cuộc chạy đua ấy.

Cũng còn nhiều chứng tích khác nữa, song kê ra choán chỗ, xin hãy đọc quyển sách «**La philosophie de l'Alimentation**» của quan lương y Jules Grand và quyển «**Faut-il être Végétarien**» của quan lương y Henri Collière thì rõ ràng hơn.

V. ĂN CHAY ĐỐI VỚI LUÂN LÝ

Bất câu nước nào, dân tộc nào, ai ai cũng biết rằng *rượu thịt* là hai vật hằng đi cặp nhau. Nhiều kẻ ghiền rượu là tại nơi ưa thịt mà ra. Họ thường nói rằng *thịt béo mà chẳng rượu ngon ăn không thú*. Than ôi! Hai vật độc ấy mà đi cặp với nhau thì còn chi hại bằng? Rượu thịt không những làm cho con người bệnh hoạn, mà lại làm cho tánh tình trở nên nóng nảy, dữ dằn mà lọt vào đường tội lỗi. Muốn cho tánh tình thuần hậu, ta phải ăn chay, vì thảo mộc có chất ôn hòa. Thử xem một con thú ăn cỏ với một con thú ăn thịt thì đủ biết rằng thú ăn cỏ thường là hiền hơn thú ăn thịt.

Vả lại ăn chay là phương nhắc mình giữ việc nhơn lành. Ngày nào ăn chay tức là ngày đó mình biết đập lửa lòng, biết tránh điều tội lỗi. Miệng mình ăn chay, lòng mình tưởng chay⁵, mà hề lòng chay thì kèm chế được thất tình, lục dục. Một tháng ăn đặng sáu ngày chay là giữ đặng sáu ngày lành, mười ngày chay là giữ đặng mười ngày lành, mà hề giữ đặng trường trai, thì còn chi quý bằng? Kẻ ăn chay là biết hồi tâm hướng thiện, đặng vậy thì tánh tình hòa hữn, cư xử khiêm cung, ăn ngay ở thật, lửa giận biết dần, lòng hay nhẫn nhịn, gặp việc phải thường chẳng bỏ qua.

Biết hồi tâm hướng thiện, không đành vì no dạ mà hại mạng con sanh vật là *nhơn*.

Tánh tình hòa hữn, cư xử khiêm cung là *lễ*.

Ăn ngay ở thật là *tín*.

Lửa giận biết dần, lòng hay nhẫn nhịn là *trí*.

Gặp việc phải chẳng bỏ qua là *ngĩa*.

Thế thì ăn chay có ảnh hưởng cho luân lý là dường nào? Một người ăn chay là một người biết hồi

---

5- Có kẻ ăn chay một là vì bất chước, hai là cầu tiếng khen rằng mình ăn chay, chớ kỳ trung lại chẳng để lòng tưởng chay, ăn chay như thế chẳng những là không bỏ ích về luân lý mà lại làm một trò cười cho thiên hạ.

tâm hướng thiện, hai người ăn chay là hai người biết hồi tâm hướng thiện, v.v ... Cả nước được vậy, chẳng những nền luân lý vững vàng, mà tinh thần con người, tức là hồn nước sẽ vì đó mà nhắc cao lên mãi.

Ngày nào đặng đông người ăn chay, thì mấy cái thảm trạng “*vợ khóc con than*” nơi gia đình sẽ dần dần giảm bớt, mấy tấn bi kịch «*gây gổ chém đâm*» mà xưa nay từng xảy ra nơi hàng rượu thịt tất phải một ngày một dứt.

Ước ao sao kẻ làm cha mẹ chớ nên làm tướng như xưa nay rằng *ăn thịt là bổ vì nó có máu* (lẽ này đã giải rành nơi thiên trước, không cần nhắc lại làm chi), rồi tập lần trẻ con tiện dụng đồ chay. Làm như thế, không những là giữ gìn cho trẻ con ít hay bệnh hoạn, mà còn dưỡng đức tinh thần chúng nó trở nên tráng kiện, tánh xu hướng về việc nhơn lành. Một nhà làm như vậy, hai nhà làm vậy, ba nhà theo vậy..., không những là nơi gia đình êm ấm, mà còn thuận theo lẽ Trời như quan lương y G. Durville đã giải rành nơi thiên thứ nhứt vậy.

Vả lại, ăn chay lấy làm tiết kiệm cho mình, vì đồ chay rẻ hơn đồ mặn. Một ngày ăn chay tức là một ngày tiện tặn, có tiện tặn rồi mới dư tiền mà tiêu dùng về việc ích lợi khác. Đức cần kiệm phải tập mới nên, mà tập ăn chay tức là tập cần kiệm vậy.

Có người mỗi lần quải giỗ, thường ngả heo bò cúng tế. Cứ mỗi năm quải giỗ đôi ba lần như vậy, thì tốn biết bao nhiêu tiền của? Nếu cúng chay thì lợi biết bao! Làm như vậy không phải sợ tốn (có lòng cúng tế ông bà mà còn sợ tốn nổi gì), song tốn mà tốn cho thái quá, tốn mà hại mạng con sanh vật, há không phải là điều nên chớ bỏ hay sao?

VI. RƯỢU

Rượu tuy không phải là vật mặn, song đã nói rằng nó là một giống độc đi cặp với thịt, thì cũng nên đem ra bàn giải đôi lời.

Rượu vẫn là đứng đầu trong tứ đồ tường (tửu, sắc, tài, khí) lại thuộc vào hạng ngũ giải cấm (Sát sanh, Du đạo, Tà dâm, Tử nhục, Vọng ngữ). Thế thì khoa luân lý và nhà tôn giáo thấy đều cấm rượu.

1. Vì rượu làm hại cho cơ thể và tinh thần, vì rượu làm hại cho xã hội và luân lý.
2. Vì sao mà cấm rượu?

a) Hại cho cơ thể: Có người cho rằng uống rượu đặng ăn mau tiêu, cho dẫn huyết. Lời ấy cũng phải, song sự lợi dụng chỉ có nhứt thời, mà điều di hại lại trở hơn thập bội. Rượu vẫn là chất nóng, làm cho tạng phủ và cả cơ quan khác (organes) phải hoạt động tăng lên (excitant), hoạt động tăng lên chừng nào, cơ thể phải hao mòn, suy kém chừng nấy. Chẳng khác nào một anh hành khách, nếu cứ chằm rãi đi hoài, tuy không mau mà ít mệt, còn như muốn gấp, cần phải chạy; mà chạy lại mau mệt mỗi, mệt rồi phải nghỉ mất ngày giờ, thành thử muốn mau mà hóa chậm.

Vả lại, cơ quan con người cần phải giữ cho thường tráng kiện, một là để bảo tồn sự sanh hoạt (entretien de la vie), hai là để mà chống cự với muôn muôn vạn vạn loại vi trùng độc hiểm mà thường bữa ta hít vào phế phủ. Chớ cơ quan vì rượu mà kém suy, bảo sao con người không vương

lấy nhiều chứng bệnh hiểm nghèo truyền nhiễm.

b) Hại về tinh thần: Nhà hóa học đều công nhận rằng rượu chứa nhiều chất độc, thế thì uống rượu chẳng khác nào dùng độc dược mà thuốc lấy tạng phủ mình, mà tạng phủ lại ăn chịu với não cân ⁶, tạng phủ suy thì não cân kém, não cân thì giảm phần trí lực (intelligence), cân suy lại hại đến giác quan (les sens). Vì vậy mà kẻ uống rượu nhiều thường hay lãng trí, tay chơn tê bại, tai điếc mắt mờ.

c) Hại về xã hội: Bơm rượu không những làm lụy cho thân mình, mà còn lưu hại đến con cái là khác, vì con cái mạnh yếu là do nơi bẩm chất của mẹ cha. Sách vệ sinh Langsa có câu: “90% des idiots sont des enfants d’alcooliques”. Nghĩa là: “Trong một trăm đứa xuẩn ngu, hết chín mươi đứa là con nhà bơm rượu”. Suy đó thì đủ biết rằng rượu không những là hại cho cá nhân mà lại là hại cho xã hội nữa. Nước Nam ta, người gây vốc ồm, nếu không trừ cái “nạn rượu” đi, e khi sau rồi sẽ trở nên một hạng người “chấn chắc” nơi cõi Việt Đông này mà chớ.

d) Hại về luân lý: Rượu uống vào hùng chí, hùng chí lại nhiều lời, nên tục ngữ có câu: “Rượu vào lời ra”, mà hễ nhiều lời thì sao khỏi lâm vấp, sao khỏi trái tai người mà sanh cãi cọ? Cãi cọ lại mất niềm hòa khí.

Tục ngữ lại có câu: “Đứa say như đứa dại (điên)”. Hễ say rồi thì kẻ chi phải quấy, nhiều khi làm đến những việc can danh, phạm nghĩa.

Về khoản này, sở dĩ lược luận đôi lời vậy thôi, chớ tưởng lại ai ai cũng đều biết cả.

Đức Ngọc Hoàng Thượng Đế kiêm viết CAO ĐÀI, ngày Rằm tháng Chạp năm Bính Dần (1927) giảng cơ tại Tòa Thánh Tây Ninh, giới tử như vậy:

“Các con nghe vì sao mà phải giải tửu.

Thầy đã dạy rằng thân thể con người là một khối chơn linh câu kết lại, những chơn linh ấy là đều hằng sống. Phải hiểu rằng ngũ tạng, lục phủ cũng là khối sanh vật mà thành ra, nhưng phận sự chúng nó làm, thoảng hiểu biết hay là không hiểu biết đều do nơi mạng lệnh Thầy đã phán dạy.

Vậy Thầy lấy hình chất xác phàm các con mà giảng dạy. Trước Thầy nói vì cơ nào rượu làm hại cho thân thể con người về phần xác. Hình chất con người vẫn là thú, phải ăn uống mới nuôi sự sống, như rượu vào tỳ vị, nó chạy vào ngũ tạng lục phủ hết, thì trái tim con người chẳng khác nào như cái máy chánh để trừ sự sống, cũng phải bị nó thâm nhập vào làm cho sự lao động quá chừng đổi thiên nhiên đã định, thôi thúc huyết mạch phải vận động một cách vô chừng mà làm cho sanh khí nơi phổi chẳng đủ ngày giờ nhuận huyết tinh sạch cho đặng, trước huyết ấy thôi lại cùng trong thân thể, để vật chất ô trược vào trong sanh vật, mỗi khối ấy ăn nhâm phải bệnh, một ngày thêm một chút, hết cường tráng, cốt chỉ lần lần phải chết, thì thân thể các con phải bị chết theo. Nhiều kẻ phải bị chết nửa thân mình vì rượu nên ra đến đời.

Thầy dạy về cái hại phần hồn của các con.

6- Não là óc, cân là gân

Thầy nói cái Chơn thân là Nhị xác thân ⁷ các con là khí chất (le sperme évaporé), nó bao bọc thân thể các con như khuôn bọc vậy, nơi trung tim của nó là óc, nơi cửa xuất nhập của nó là mõ ác, gọi tiếng chữ là Vi Hộ, nơi ấy Hộ Pháp hằng đứng mà gìn giữ Chơn linh các con, khi luyện thành Đạo đặng hiệp một với khí, rồi khí mới đưa thấu đến Chơn thân hiệp một mà siêu phàm nhập thánh. Vậy thì óc là nguồn cội của khí, mà óc cũng bị huyết mạch vận động vô chừng làm cho đến đổi tán loạn đi, thì Chơn thân thể nào mà an tịnh đặng điều khiển, thân thể phải ra ngậy dại, trở lại chất thú hình, mắt phàm nhọn loại, rồi còn mong chi đặng phẩm Thần, Thánh, Tiên, Phật. Lại nữa, buổi loạn thần ấy để cửa trống cho tà mị xung đột vào, giục các con làm việc tội tình, mà phải chịu phạt luân hồi muôn kiếp.

Vậy Thầy cấm các con uống rượu, nghe à”.

VII. ĂN CHAY ĐỐI VỚI TÔN GIÁO

Đối với Tôn giáo, việc ăn chay lại cần thiết hơn nữa, vì ăn chay thì khỏi sát sanh, mà sát sanh lại là luật cấm ngặt trong Đạo.

Trời, Phật là Đức Háo Sanh, không nỡ ngồi xem cho loài người vì miếng cao lương mỹ vị mà hại mạng con sanh vật. Cầm thú tuy không biết nói, chớ cũng biết muốn sống, sợ chết như mình, cũng biết đau đớn, buồn vui như mình, cũng biết tình nghĩa thân ái như mình. Nó cũng đồng thọ một điểm linh quang của Tạo Hóa như mình. Thế thì một con sanh vật tức là một mạng sống vậy. Mình nỡ nào vì ngon miệng mà hại mạng nó cho đành?

Thầy Mạnh Tử có nói: “*Quân tử chi, u cầm thú giả, kiến kỳ sanh bất nhẫn kiến kỳ tử, kiến kỳ thịnh bất nhẫn thực kỳ nhục*”. Nghĩa là: “*Người quân tử đối với cầm thú, trông thấy sống mà không nỡ trông thấy chết, nghe tiếng kêu la mà không nỡ ăn thịt*».

Ta thử xem một con bò dắt đến lò thịt, nét mặt nó vẫn dàu dàu, cặp mắt nó vẫn rung rung ứa lụy, vì nó biết rằng chúng dắt nó đem mà *xé thịt*. Bởi không phương chống chọi với nhà hàng thịt bạo tàn, nên phải ép lòng chịu chết. Phải chi nó biết nói, ôi! Biết bao nhiêu đoạn thảm tình thương, biết bao tiếng trách tay độc ác.

Trong kinh: “*Lão non đắc ngộ*”, có bài thi giới sát như vậy:

“*Thiên bá niên lai, hoãn lý canh,
Oan thâm tợ hải, hận nan bình. Yếu tri thế thượng đao binh kiếp,
Đang thịnh đồ môn, bán dạ thịnh*”.

THÍCH NÔM ⁸

“*Thường ngày cá thịt dọn đầy bàn,
Thú vật vì mình bị thác oan.
Sát khí thấu Trời, sanh giặc giả,
Như nghe tiếng thảm lúc lâm hàng*”.

Thiên Đạo thì chuộng phần *hồn* hơn phần *xác*. Bạc tu hành cần phải trau dồi linh hồn cho trong
7- Nhị xác thân là cái thân thứ nhì của con người, mắt phàm khó thấy được (Périsprit). Nhị xác thân nhờ Tinh, Khí, Thần luyện thành.

8- Bài thích nôm này nguyên của ông Trần Phong Sắc (Tân An)

sạch nhẹ nhàng, hầu khi thoát xác mới có thể phi thăng lên cõi tiêu diêu cực lạc. Mà muốn cho linh hồn nhẹ nhàng trong sạch, trước phải giữ xác phàm trong sạch; mà muốn cho xác phàm trong sạch cần phải bổ dưỡng bằng thực chất nhẹ nhàng trong sạch. Vật thực nhẹ nhàng trong sạch là vật nào? Tức là vật thực thuộc về thảo mộc, tức là đồ chay vậy. Đồ chay thuộc *dwang*, nhờ hấp thụ khí dương của mặt trời, ăn vào đã bổ mà lại trong sạch. Đồ mặn thuộc *âm*, là chất huyết nhục nặng nề ô trược.

Thiên Đạo dạy có luân hồi chuyển kiếp: Tuy kiếp này ta được làm người, biết đâu kiếp trước ta không phải là con sanh vật? Nhơn loại thú cầm vẫn đồng một gốc mà ra, tức là đồng loại, mà đồng loại nào ăn thịt lẫn nhau cho đành đoạn?

Tóm lại, Tam giáo (Nho, Thích, Đạo) thầy đều trọng việc ăn chay.

Về việc giữ trường trai đặng luyện Đạo, Đức Ngọc Hoàng Thượng Đế, kiêm viết Cao Đài Giáo Đạo Nam Phương có giáng cơ ngày mồng tám, tháng 6, năm Bính Dần, dạy như vậy:

«Chư môn đệ phải giữ trai giải. Vì tại sao? Chẳng phải Thầy còn buộc theo Cựu luật, song luật ấy rất nên quý báu, không giữ chẳng hề thành Tiên, Phật đặng. Thầy cắt nghĩa:

Mỗi kẻ phàm dưới thế này đều có hai xác thân: Một phàm gọi là corporel⁹ còn một thiêng liêng gọi là spirituel¹⁰. Mà cái thiêng liêng do nơi cái phàm mà ra, nên gọi nó là bán hữu hình, vì có thể thấy đặng, mà cũng có thể không thấy đặng. Cái xác vô hình huyền diệu thiêng liêng ấy do nơi Tinh Khí Thần mà luyện thành. Nó nhẹ nhàng hơn không khí. Khi nơi xác phàm xuất ra, thì lấy hình ảnh xác phàm như khuôn in rập. Còn như đắc đạo mà có Tinh Khí, không có Thần, thì không thể nhập mà hằng sống đặng. Còn có Thần không có Tinh Khí, thì khó hườn đặng Nhị xác thân. Vậy ba món báu ấy phải hiệp mới đặng.

Nó vẫn là hình chất, tức hiệp với không khí Tiên thiên, mà trong khí Tiên thiên thì hằng có điện quang.

Cái Chơn thân buộc phải tinh tấn, trong sạch mới nhẹ hơn không khí ra khỏi ngoài Càn khôn đặng. Nó phải có bốn nguyên Chí Thánh, Chí Tiên, Chí Phật mới xuất Thánh, Tiên, Phật đặng. Phải có một thân phàm tinh khiết mới xuất chơn thân tinh khiết.

*Nếu như các con còn ăn mặn, luyện đạo rui có án chứng thì làm sao mà giải tán cho đặng? Như rui bị hườn¹¹ thì đến khi đắc đạo, cái trược khí ấy vẫn còn, mà trược khí thì lại là vật chất tiếp điện (bon conducteur d'électricité) thì chưa ra khỏi lần không khí đã bị sét đánh tiêu diệt. Còn như biết khôn thì ẩn núp tại thế mà làm một bậc “**Nhơn Tiên**” thì kiếp đạo trần cũng còn chưa mãn.*

Vì vậy Thầy buộc các con phải trường trai mới đặng luyện đạo».

9- Corporel là thuộc về xác thịt.

10-Spirituel là thuộc về thiêng liêng, không thấy, không nghe, không sờ được.

11-Hườn được Nhị xác thân.

Nhiều nhà giàu có lại ngã heo, ngã bò mà cúng tế ông bà cha mẹ. Làm như vậy, không những mình phạm tội sát sanh, mà vong linh ông bà cha mẹ mình cũng còn phạm tội liên can với mình nữa.

Tôi xin mượn tích sau này của ông Mạnh Quốc Thoại để sau Kinh Di Đà cho ai chưa xem kinh này đăng biết. Tích như vầy:

Ông Tôn Hành Giả kia (chẳng phải Đại Thánh) gần chết, trời với vợ con rằng: “*Đừng cúng tôi, cúng mà ai ăn, sát sanh hại mạng buộc tội cho tôi*”.

Vợ con nói: “*Mình giàu có, nếu không cúng ông, thì người ta chê là hà tiện, chẳng tưởng nghĩa chồng vợ, cha con. Như ông sợ sát sanh là tội, vậy cúng chay đăng chãng?*”

Ông nói: “*Được, có lòng một trái chuối hay là một trái mận cũng là tình nghĩa trọng*”.

Ba năm y lời trời. Năm kế, vợ ông tưởng phải làm trâu heo, trước là cúng ông, sau đền ơn cho kẻ giúp công, cùng tình nghĩa bầu bạn chẳng phải lo cúng, thì vợ ông giết trâu heo. Tức thì vua Diêm Vương đòi ông Tôn Hành Giả xuống (ông nhơn đức hồn được về trời) tỏ cho ông biết rằng vợ con sát sanh hại mạng mà cúng ông, dạy ông phải ở lại mà giữ hồn oan chúng nó, vì chúng nó chưa tới số đòi về, không xác mà nhập, để chúng nó phá hại thì có tội. Ông Tôn Hành Giả tâu với vua Diêm Vương rằng: “*Hồi tôi gần chết, có biểu vợ con đừng cúng*”. Vua phán: “*Như vợ con người làm mà ăn thì tội chúng nó chịu, chớ chúng nó giết mạng vật mà cúng người, thì tội người phải chịu, ấy là vạ lây tội tràn*». Ông Tôn Hành Giả tâu: “*Muôn tâu bệ hạ cho tôi về nói với vợ con tôi*”. Vua phê cho. Đoạn ông Tôn Hành Giả biến ra một đứa nhỏ chừng mười hai tuổi, cỡi một con trâu vô nhà coi sửa soạn cúng. Vừa tới cửa ngõ, ông xuống trâu cột đó, vô nhà một mình. Giây phút con trâu ngoài cửa ngõ nhào chết. Người thấy vậy kêu ông mà nói rằng: “*Trâu mày chết, về nói cho chủ mày hay*”. Ông đi bút một nắm cỏ và nói rằng: “*Trâu, trâu, đây ăn*”. Mấy người thấy vậy mừng ông rằng diên. Ông hỏi: “*Ai diên hơn? Trâu tôi mới chết, xác còn nằm đây mà tôi cho ăn cỏ, mấy người gọi tôi rằng diên, còn ông Tôn Hành Giả chết đã hơn ba năm, thấy chôn mất mà ăn uống gì? Chủ nhà cúng trâu heo cho ông bị tội lỗi, vậy ai diên hơn?*”. Nghe mấy lời ấy, cả thầy hồn kinh, rồi hỏi ông làm sao cho ông Tôn Hành Giả khỏi tội. Ông trả lời: “*Phải chôn những trâu heo đã làm và thỉnh thầy mà cầu siêu cho chúng nó*”. Nói rồi biến mất vừa người và trâu.

VIII. CÁCH THỨC ĂN CHAY

Ăn chay có nhiều cách:

1) Có người ăn rỗng trái cây chín mà thôi (*Fruitarisme*), vì trong thảo mộc chỉ có trái cây là bổ hơn hết. Trái cây là cơ quan sanh trưởng của loài thảo mộc (*organe de reproduction*), cho nên chất bổ dưỡng đều tụ nơi đó nhiều hơn hết. Trái cây lại nhờ hấp thụ dương khí của mặt trời mà chín, vì vậy nên ăn trái cây chín rất bổ.

2) Có người lại vừa ăn trái cây chín, vừa ăn những rau đậu nào mà thuở nay để dùng ăn sống, như rau sống, dưa chuột, cải salade, v.v...

Hai bực này không chịu ăn đồ nấu nướng (đồ khói lửa) vì cho rằng: một là cách nấu nướng không hợp với lẽ tự nhiên, hai là nấu nướng làm cho cây trái giảm bớt chất bổ đi.

Ăn chay theo cách trên đây tốt lắm, song ít người giữ được, vì từ bao giờ nhơn loại đã quen dùng nấu nướng rồi.

3) Ăn cả vật thực nào thuộc về chất thảo mộc, song nấu chín mà ăn (*Végétalisme*).

Có người giữ chính chắn lại không dùng đến hành, họ, tỏi, nén, kiệu vì cho là năm thứ rau hôi nồng (ngũ huân).

4) Ăn đồ thảo mộc nấu nướng lại dùng đến sữa bò, trứng gà nữa (*Végétarisme ou régime ovolacto-végétarien*).

Ăn chay theo cách này rất hợp với vệ sanh (sữa bò, trứng gà là vật chứa nhiều chất bổ) song đối với tôn giáo thì trái luật. Gà vịt do nơi trứng mà nở ra, ăn một trứng tức là làm tuyệt một mạng sống vậy. Ăn sữa bò, tuy không làm hại đến mạng con bò, song sữa ấy lại thuộc về chất thú (*matière animale*), ăn vào không được tinh khiết cho phần xác và phần hồn.

Có người lại cho rằng phạm hễ con gì không máu thì chay nên ăn được như: tôm tép, ngao sò, mực v.v.... Nói vậy dặng ăn cho ngon miệng đó thôi, chớ không trúng luật ăn chay của tôn giáo. Phạm những con động vật nào, hễ thuộc về loài tứ sanh¹² biết bò bay, máy cựa, thì đều có sanh mạng cả, ăn thịt chúng nó tức là phạm tội sát sanh.

IX. TRAI KỶ

Ngươn Thi lục trai: Giữ lục trai theo luật Ngươn Thi thì là ăn chay ngày mồng một, mồng tám, mười bốn, rằm, hăm chín, ba mươi.

Như tháng thiếu ăn thêm ngày 28.

Chuẩn Đề thập trai: Giữ thập trai theo luật Chuẩn Đề thì ăn chay ngày mồng một, mồng tám, mười bốn, rằm, mười tám, hăm ba, hăm bốn, hăm tám, hăm chín, ba mươi.

Tháng thiếu ăn thêm ngày 27.

Trường trai: Giữ trường trai là ăn chay luôn luôn.

Ăn chay hai ngày Sóc, Vọng (mồng một, rằm) là chú ý tập lần cho quen vậy thôi, chớ không thuộc vào luật Đạo.

Ăn lục trai, thập trai phải nhớ giữ cho trọn bữa. Tỉ như ăn chay bữa mồng tám, thì phải giữ chay từ 11 giờ khuya mồng bảy cho tới 11 giờ khuya mồng tám. Bữa ăn chay cần phải giữ mình cho tinh khiết, phải cấm phòng, phải giữ sao cho mắt chay, tai chay, mũi chay, lưỡi chay, thân chay, ý chay thì mới phải Đạo.¹³

HẾT

12- Tứ sanh là bốn loại sanh: 1) Thai sanh là loài đẻ con như trâu bò. 2) Noãn sanh, đẻ trứng. 3) Thấp sanh, loại ở nước. 4) Hóa sanh, loại hóa hình, như đũa, nhộng, v.v....

13- Sách “CHÂU THÂN GIẢI” giải rõ về khoản này.

Tôn trọng người khác chính là mỹ đức cao thượng nhất của đời người

Posted By ETVN On September 24, 2017 @ 08:49 In Nhân sinh cảm ngộ, Văn hóa

“Lòng rộng một thước, con đường sẽ rộng một trượng”. Mở rộng tấm lòng bao dung người khác, bạn sẽ thấy cuộc đời của mình đẹp hơn biết bao nhiêu.

Ngày nọ, có một ông lão ăn mày quần áo rách rưới, đầu tóc bù xù, trên người bốc ra mùi hôi khó chịu đứng chân đứng trước một cửa tiệm bánh ngọt ngào nhiệt. Những vị khách mua hàng đứng bên cạnh đều bịt mũi, nhú mày, tỏ vẻ vô cùng khó chịu với ông lão.

Nhân viên bán hàng quát to: “Đi ngay chỗ khác! Đi ngay đi!”.

Người ăn mày lập cập lấy ra mấy đồng tiền lẻ cúi bần nói: “Tôi đến mua bánh ngọt! Xin hỏi loại nào là nhỏ nhất?”.

Từ bên trong, ông chủ tiệm bánh ngọt rảo bước ra ngoài, niềm nở lấy ra một chiếc bánh ngọt nhỏ xinh, đẹp đẽ từ trong tủ kính đưa cho người ăn mày. Sau đó, ông cúi gập người thật sâu xuống, nói: “Cảm ơn quý khách đã chiếu cố mua hàng! Hoan nghênh quý khách lần sau lại tới!”.

Người ăn mày đón chiếc bánh từ ông chủ, mặt hiện rõ vẻ thất kinh, vội quay người rời khỏi tiệm bánh. Trong đời mình, dường như ông chưa từng được đối xử tôn trọng đến vậy!

Cháu trai ông chủ tiệm bánh chứng kiến toàn bộ sự việc, vô cùng thắc mắc, bèn tiến lại hỏi: “Ông nội! Sao ông lại niềm nở với người ăn mày bán thuở đó như vậy ạ?”.

Ảnh minh họa. Dẫn theo vietnamnet.vn

Ông chủ tiệm bánh mỉm cười hiền từ, nhìn cháu trai của mình nói: “Dù đó có là một người ăn mày nhưng ông ấy cũng vẫn là khách hàng của chúng ta. Để mua bánh ngọt của cửa hàng chúng ta, ông ấy đã không tiếc tiêu những đồng tiền phải trải qua bao nhiêu vất vả mới kiếm được. Nếu ông không tự mình phục vụ ông ấy thì sao có thể xứng với sự ưu ái người ăn mày ấy dành cho chúng ta đây?”.

Cháu trai ông chủ lại hỏi vặn vẹo: “Đã vậy thì vì sao ông vẫn còn lấy tiền của ông ăn mày ấy ạ?”.

Ông chủ cười đáp: “Hôm nay, ông ấy đến đây với tư cách là khách chứ không phải là đến để ăn xin cháu ạ! Đương nhiên, chúng ta phải tôn trọng ông ấy chứ! Nếu như ông không lấy tiền thì chẳng phải đã làm nhục ông ấy rồi sao? Nhất định cháu phải nhớ kỹ điều này, hãy tôn trọng từng

khách hàng bất kể họ là ai, ngay cả đó là một người ăn mày. Bởi tất cả những thứ chúng ta có được hôm nay đều là do khách hàng mang lại”. Cậu bé nghe xong gật gật đầu, ra chiều cũng hiểu chuyện.

Chủ tiệm bánh nọ chính là ông nội của tỷ phú Nhật Bản Yoshiaki Tsutsumi. Tỷ phú Tsutsumi từng nói: *“Năm đó, mỗi cử chỉ của ông nội đối với người ăn mày đó đều khắc sâu trong tâm trí tôi”*. Về sau, Tsutsumi đã kể lại rất nhiều lần câu chuyện này cho nhân viên của mình nghe để họ học tập cách tôn trọng khách hàng.

Tỷ phú Nhật Bản Yoshiaki Tsutsumi. Ảnh dẫn theo veja.abril.com.br

Tôn trọng không phải là phép xã giao thông thường để chiều lòng ai đó. Nó đến từ sự thấu hiểu, trân quý và cảm thông, kính trọng lẫn nhau. Đó cũng là thứ tình cảm cao thượng, cho đi và không cầu mong nhận lại. Bạn tôn trọng ai đó không phải bởi muốn được lợi lộc gì từ họ. Đơn giản là vì bạn trân quý họ.

Sự tôn trọng giúp người ta đối đãi với nhau bằng lễ nghĩa chứ không phải ganh đua, tranh đấu. Tôn trọng thường đi kèm với thiện lương, khoan dung, nhẫn nại. Người biết tôn trọng người khác cũng sẽ có được vận mệnh tốt đẹp, đi khắp thiên hạ cũng vẫn được quý yêu. Mạnh Tử từng giảng: *“Thương người thì người thương lại mình, kính người thì người kính lại mình”*. Vậy nên tôn trọng người khác cũng chính là tự tôn trọng mình.

Ảnh dẫn theo krischeng.com

“Lòng rộng một thước, con đường sẽ rộng một trượng”. Mở rộng tâm lòng bao dung người khác, bạn sẽ thấy cuộc đời của mình đẹp hơn biết bao nhiêu. Người làm sếp biết tôn trọng cấp dưới, nhân viên thì công ty thịnh vượng, nhân tâm đoàn kết. Thương nhân biết tôn trọng khách hàng thì làm ăn xuôi chèo mát mái. Biết tôn trọng ngay cả chính kẻ thù của mình lại chính là một loại dũng khí, một loại trí huệ.

Biết tôn trọng ngay cả chính kẻ thù của mình lại chính là một loại dũng khí, một loại trí huệ. Khổng Tử nói: “*Điều mình không muốn, chớ làm cho người*” (Kỷ sở bất dục, vật thi ư nhân). Có thể coi đó là điểm mấu chốt nhất của mỹ đức tôn trọng mà chúng ta đang bàn bạc ở đây. Mỗi người có một cuộc đời được an bài khác nhau, một con đường riêng phải tự mình đi. Đừng bao giờ cưỡng chế những điều ý chí bạn mong muốn lên thân người khác. Khoan dung, hòa ái, kính trọng lẫn nhau mới chính là nghệ thuật sống cao thượng nhất.

Cuối cùng, khi không thể khoan dung, nhẫn nại và tôn trọng người khác, bạn hãy thử làm theo 3 cách dưới đây:

- 1. Chấp nhận sự khác biệt, bao dung, rộng lượng với người khác.**
- 2. Kiểm soát hành vi của bản thân để cả hai đều cùng là người chiến thắng.**
- 3. Có thể tiến có thể lùi, chỉ ra sai sót của đối phương bằng sự từ bi, rộng lượng, đừng quá khắt khe, kiêu ngạo, coi thường người khác.**

Văn Nhược

Nguồn: <http://www.daikynghuyenvn.com/van-hoa/ton-trong-nguoi-khac-chinh-la-my-duc-cao-thuong-nhat-cua-doi-nguoi.html>

TRONG SỐ NÀY

1- Tin từ Thánh Thất Paris - Pháp	Trang 01
2- THƯ MỜI tham dự “Lễ An vị Thiên Nhân vào ngày 17-12-2017 tại Thánh Thất Paris - Pháp	Trang 02
3- “Ăn chay” (Thuần Đức)	Trang 04
4- “Tôn trọng người khác chính là mỹ đức cao thượng nhất đời người	Trang 15